

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Kirjaamo kirjaamo@minedu.fi

Asia: **Suomen erityiskasvatuksen liitto ry:n lausunto ruotsin kielen opetuksen kehittämisryhmän raportista (2012:9) ja siinä tehdyistä ehdotuksista**

Viite: Lausuntopyyntönnö 22.5.2012 Dnro OKM/77/040/2011

Pyydettynä lausuntona ruotsin kielen opetuksen kehittämisryhmän raportista Toiminnallista ruotsia – lähtökohtia ruotsin opetuksen kehittämiseksi toisena kotimaisena kielenä Suomen erityiskasvatuksen liitto ry. esittää seuraavaa:

Työryhmän selvitystyö on ollut hyvin perusteellista ja monipuolisesti eri sidosryhmät huomioivaa. Raportti antaa kattavan kuvan ruotsin kielen opiskelun asemasta tämän hetken koulussa varhaiskasvatuksesta korkeakouluopintoihin saakka. Ruotsin kielen opiskelun ja oppimistulosten tason heikkenemisestä on todella syytä olla huolissaan.

Opiskelijan motivaatio ja kiinnostus opittavaa asiaa kohtaan on erittäin merkitsevä tekijä opiskelijan suoriutumisessa. Asenneilmapiiri ja suhtautuminen ruotsin kielen opiskeluun ovat monella taholla huolestuttavan negatiivista. Esitykset opiskelun toiminnallistamisen lisäämisestä ja oppimateriaalien kehittämisestä edistävät toivottavasti myönteisten asenteiden kehittymistä.

Uuden tuntijakoesityksen mukaan B1-kielen opiskelua varhennetaan alkamaan jo 6. vuosiluokalta. Usein tuo kieli on ruotsi. Varhaisempi aloitus saattaa parantaa opiskeluasennetta, mutta olemme huolissamme siitä, että vuosiluokilla 7-9 on ainoastaan 4 kaikille yhteistä vuosiviikkotuntia B1-kieltä. Oppiaine, jota opiskellaan jollakin luokka-asteella ainoastaan yhdellä viikkotunnilla, jää väkisinkin oppisaavutuksiltaan hyvin heikoksi. Nykyisen asenneilmaston aikana opetuksen järjestäjä tuskin lisää B1-kielen tunteja. Varhaisempi B1-kielen opiskelun aloitus tuottaa opettajien täydennyskoulutustarvetta. Kuudennella luokalla valtaosaa opettaa luokanopettaja, jonka taidot eivät välttämättä riitä ruotsin kielen opettamiseen. Oppilaan oikeus saada pätevän opettajan opetusta tulee varmistaa.

Maahanmuuttajataustaisten mahdollisuus aloittaa ruotsin kielen opiskelu toisen asteen koulutuksessa ja korkeakouluissa on erittäin kannatettavaa.

Erityistä tukea saavista opiskelijoista osa on vapautettu vieraan kielen ja/tai toisen kotimaisen kielen opiskelusta. Tästä ei saa koitua heidän kohdallaan opintojen jatkamisen estettä. Mahdollisuus aloittaa ruotsin kielen opiskelu toisen asteen koulutuksessa tulisi turvata myös heille.

Raportissa on useita toimenpide-ehdotuksia, joiden toteutuminen riippuu taloudellisista resursseista. Resurssit tulee turvata valtakunnallisesti. Ruotsin kielen opiskelun vahvistaminen A2-kielenä, aineenopettajien ja luokanopettajien täydennyskoulutus, opinto-ohjauksen sekä opetusaineistojen kehittäminen toteutuvat, jos niihin osoitetaan asianmukaiset resurssit. Julkisen vallan rahoituksella voidaan turvata myös koulutuksellinen tasa-arvo ja yhdenvertainen oppiminen asuinpaikkakunnasta riippumatta.

Turussa 27.8.2012

Suomen erityiskasvatuksen liitto ry. – Finlands specialpedagogiska förbund rf.

Päivi Juntti
puheenjohtaja

paivi.juntti@sel.fi
puh. 044 797 1234